

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 975/3
Podgorica, 07.10.2019. godine

Na osnovu člana 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16 i 92/17) i člana 18 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po službenoj dužnosti, direktor Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. Privrednom društvu „TDI Radio“ iz Podgorice, emiteru radijskog programa „TDI Radio“, izriče se **upozorenje** kao upravno-nadzorna mjera **jer je** dana 12. avgusta 2019. godine, u okviru programa „Kamenovo“, u terminima od 12:25:43 do 12:26:25 sati (42 sekunde), od 14:04:18 do 14:05:20 sati (1 minut 2 sekunde), od 14:39:58 do 14:40:59 sati (1 minut 1 sekund) i od 15:41:52 do 15:42:40 sati (48 sekundi) emitovao prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije i propustio da oglašavanje učini prepoznatljivim i odvojenim od ostalih programskih sadržaja.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
 - a) emitovanja prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije (član 85 stav 1 Zakona o elektronskim medijima i član 13 stav 1 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama ("Sl. list CG", br. 36/11));
 - b) kršenja obaveze emitera da radiopromociju, kao vid oglašavanja, učini lako prepoznatljivom i zvučno odvojenom od ostalih programskih sadržaja (član 89 stav 1 Zakona o elektronskim medijima i član 37 stav 1 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama).
3. Nalaže se privrednom društvu „TDI Radio“ d.o.o. iz Podgorice, da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru radijskog programa „TDI Radio“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.
4. Privrednom društvu „TDI Radio“ d.o.o. iz Podgorice je dužna da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u okviru radijskog programa „TDI Radio“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije izrekla je emiteru 'TDI Radio' upozorenje jer je dana 12. avgusta 2019. godine, u okviru programa 'Kamenovo', emitovao prikrivenu komercijalnu audiovizuelnu komunikaciju, odnosno što je propustio da radiopromociju, kao vid oglašavanja, učini lako prepoznatljivom i odvojenom od ostalih programskih sadržaja“.
5. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
6. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
7. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Redovnim monitoringom emitovanog radijskog programa „TDI Radio“, privrednog društva „TDI Radio“ d.o.o. (u daljem tekstu: emiter), Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) je konstatovala da je dana 12. avgusta 2019. godine, u okviru programa „Kamenovo“, u terminima od 12:25:43 do 12:26:25 sati (42 sekunde), od 14:04:18 do 14:05:20 sati (1 minut 2 sekunde), od 14:39:58 do 14:40:59 sati (1 minut

1 sekund) i od 15:41:52 do 15:42:40 sati (48 sekundi) emitovao programski sadržaj sa elementima komercijalne AV komunikacije (nalaz Sektora za monitoring broj 05-975 od 28.08.2019. godine).

Imajući u vidu standarde o komercijalnim AVM komunikacijama i učešću ovih sadržaja u programskom sadržaju koji je predmet nalaza, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je došlo do kršenja čl. 85 st. 1, čl. 88 i čl. 89 st. 1 Zakona o elektronskim medijima ("Sl.list CG", br. 46/10, 40/11, 53/11, 6/13, 55/16 i 92/17, u daljem tekstu: "Zakon"), čl. 13 st. 1 i st. 2 i čl. 37 st. 1 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama ("Sl. list CG", br. 36/11, u daljem tekstu: "Pravilnik") i tač. 2.3. izdatog Odobrenja za emitovanje O-R-K-27.

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja da li je emitovanjem spornih programskih sadržaja došlo do kršenja Zakona, Pravilnika i Odobrenja za emitovanje, Agencija je od emitera zatražila pisano izjašnjenje (akt br. 02-975/1 od 28.08.2019.g.).

Dana 09.09.2019. godine, emiter je dostavio pisano izjašnjenje povodom navedenog zahtjeva (akt br. 02-975/2 od 09.09.2019.g.), u kom navodi da je „načinio prekršaj i to voditeljskom greškom“, kao i da će „u budućnosti voditi računa da se greška ne ponovi“.

Na osnovu uvida u snimak emitovanog sadržaja, kao i izjašnjenja emitera može se konstatovati sljedeće:

1. Emiter je dana 12.08.2019.g. u terminima od 12:25:43 do 12:26:25 sati (42 sekunde), od 14:04:18 do 14:05:20 sati (1 minut 2 sekunde), od 14:39:58 do 14:40:59 sati (1 minut 1 sekund) i od 15:41:52 do 15:42:40 sati (48 sekundi) emitovao sadržaj čiji je transkript dat u tačkama 2. i 3. Prilikom emitovanja nije bilo govorne niti zvučne oznake da je u pitanju komercijalna audiovizuelna komunikacija.
2. U terminu od 12:25:43 do 12:26:25 sati (42 sekunde) emitovan je sljedeći sadržaj (prvi dio):

Voditelj programa: „Znam da ste radni narod ovog ponedjeljka, pa da pokušamo da vam prenesemo zvuk leta sa plaže 'Kamenovo' i da uživamo u ovom letu kol'ko god je moguće, a pa iako je i radno, onda bar uz zvuk leta i neke vrhunske hitove mislim da može da bude malo lakše. Ali, može da bude lakše uz neke dobre ukuse kao što je 'Wellness Limunana', pa onda kombinacija limuna, nane, ono što je apsolutni hit za ovo leto, u kombinaciji sa keksom je nešto što apsolutno dominira. I onda kada ste negde u brzini, vožnji, u kolima, na putu ili prosto vam se ne jede ništa teško, onda 'Wellness Limunana', nutritivni obrok za usput, sa savršenim ukusom leta. Koktel koji se jede, bukvalno.“

U terminu od 14:04:18 do 14:05:20 sati (1 minut 2 sekunde) slijedi (drugi dio):

Voditelj programa: „Sa plaže 'Kamenovo' dopiremo do vas FM-om ili stream-om, zavisi gde se nalazite i to predstavljamo zvuk leta, a predstavljamo i ove idealne kombinacije što se ukusa tiče, pa kad se spoji limun, nana, keks - to već znate, jer postalo je baš jako, jako, jako popularno, ne samo u Crnoj Gori nego generalno, Evropa je poludela za 'Wellness Limunanom' a i uostalom, sad kad se gleda racionalno, kako i da ne poludi kada imate dva ukusa koja su fantastična i koja su za pravo leto i takvi kokteli se generalno piju tokom leta. Dakle, sa limunom i nanom, a onda to sve ubacite u varijantu da se jede, a sve to može da se jede i u hodu, a sve to je nutritivno, a sve to je i jako ukusno. Nema razloga da uopšte ne probate 'Wellness Limunanu' i nema razloga da to i zaista ne bude apsolutni hit ovog leta. Tako da nigde nismo ni pogrešili ni mi, a kamoli 'Wellness' koji je stvarno napravio, pored svih svojih ukusa koje ima, vrhunsku stvar sa 'Limunanom', tako da, moj predlog je da to probate.“

3. U terminu od 14:39:58 do 14:40:59 sati (1 minut 1 sekund) slijedi (treći dio):

Voditelj programa: „I, ono što smo već znali, da svake večeri 'Omnia' ki-da. Dakle, oni stvarno ljudi su potpuno ljudi šta rade ovog leta. A ne samo ovog, nego i prošlog. Dakle, apsolutno najdominantniji klub u Budvi, nema diskusije i zato i dovode balkanske zvezde za one ljude koji vole žive svirke. To je apsolutni top i potpuni pogodak, zato, večeras MC Stojan u 'Omniji', sutra Aco Pejović, prekosutra Aleksandra Prijović, petnaestog Milica Pavlović i petak Saša Matić. To je ono što sam dobio kao informaciju i biće ova nedelja ozbiljno dobra u

'Omniji', ali, zato mora da se i rezerviše, jer je potražnja za 'Omniom' nenormalna: 068 040 333. Svake večeri, do jutra se lomi, kida, gori. Dakle, sve to je za 'Omniju' apsolutno, večeras, kao što kažem, MC Stojan."

U terminu od 15:41:52 do 15:42:40 sati (48 sekundi) emitovan je sljedeći sadržaj (četvrti dio):

Voditelj programa: *„Al' će biti lepo poslepodne, dobro, a i onda več u 'Omniji', jer, večeras će MC Stojan dominirati stage-om 'Omnije'. Sutra Aco Pejović, prekosutra Aleksandra Prijović, u četvrtak Milica Pavlović, svaka čast, to će biti nastup par ekselans, petak Saša Matić. I, ono što smo već nekoliko puta pomenuli, da 'Omnia' ozbiljno kida ove godine tako da, ako se dvoumite šta da radite večeras, troumite, mislim da nema, ne postoji ta opcija. Dakle, 'Omnia' do kasnih jutarnjih sati i partijanje ozbiljno, na ozbiljnom nivou, sa ozbiljnim zvezdama i mislim da tu nema diskusije šta da se radi večeras: 068 040 333, telefon za rezervacije za 'Omniju'."*

4. Radio oglašavanje je komercijalna audiovizuelna komunikacija koja podrazumijeva emitovanje bilo kojeg oblika obavještenja, uz određenu naknadu ili radi samopromovisanja, od strane pravnog ili fizičkog lica, a koje ima za cilj da predstavi i skrene pažnju na određeni proizvod, uslugu, uključujući nepokretnosti, prava, obaveze, odnosno da motiviše potrošače da koriste, odnosno kupe taj proizvod ili uslugu, uz finansijsku naknadu (član 8 stav 1 tačka 14 Zakona).
5. Prikrivena komercijalna audiovizuelna komunikacija je predstavljanje riječima ili slikama robe, usluga, imena, zaštitnog znaka ili aktivnosti proizvođača roba ili pružaoca usluga u radijskim i/ili TV programima kada je cilj takvog predstavljanja oglašavanje i moglo bi dovesti javnost u zabludu u vezi sa njegovom prirodom. Takvo se predstavljanje naročito smatra namjernim ako je izvršeno u zamjenu za plaćanje ili za sličnu naknadu (član 8 stav 1 tačka 15 Zakona i član 4 stav 1 tačka b Pravilnika).
6. Radiopromocija, prema članu 4 st. 1 tačka m) Pravilnika, predstavlja oblik oglašavanja tokom prenosa programa pri čemu se pravi pauza u dotadašnjem toku uredničkog sadržaja, a voditelj preuzima ulogu prezentera određenih proizvoda ili usluga.
7. Članom 85 stav 1 Zakona i članom 13 stav 1 Pravilnika zabranjene su prikrivene i prevarne komercijalne audiovizuelne komunikacije.
8. Članom 88 Zakona predviđeno je da komercijalna audiovizuelna komunikacija mora biti jasno prepoznatljiva i može biti u obliku: radijskog i televizijskog oglašavanja, telešopinga, sponzorstva i plasmana proizvoda.
9. Članom 89 stav 1 Zakona i član 37 stav 1 Pravilnika predviđaju da radijsko i televizijsko oglašavanje i telešoping moraju biti lako prepoznatljivi i audio, vizuelno i/ili prostorno odvojeni od ostalih programskih sadržaja.
10. Postojanje prikrivenog oglašavanja (pirisustvo promotivnog elementa u cilju oglašavanja, dovođenje gledalaca u zabludu) može se uočiti kroz:
 - kada je riječ o prvom i drugom dijelu priloga, predstavljan je proizvod „Wellness Limunanom" na način da se preporučuje gledaocu i obraća mu se kao potencijalnom potrošaču („Wellness Limunana', pa onda kombinacija limuna, nane, ono što je apsolutni hit za ovo leto, u kombinaciji sa keksom... nutritivni obrok za usput... koktel koji se jede, bukvalno... ove idealne kombinacije što se ukusa tiče, pa kad se spoji limun, nana, keks - to već znate... ne samo u Crnoj Gori nego generalno, Evropa je poludela za 'Wellness Limunanom'... Dakle, sa limunom i nanom, a onda to sve ubacite u varijantu da se jede, a sve to može da se jede i u hodu, a sve to je nutritivno, a sve to je i jako ukusno. Nema razloga da uopšte ne probate 'Wellness Limunanu' i nema razloga da to i zaista ne bude apsolutni hit ovog leta. Tako da nigde nismo ni pogrešili ni mi, a kamoli 'Wellness' koji je stvarno napravio, pored svih svojih ukusa koje ima, vrhunsku stvar sa 'Limunanom', tako da, moj predlog je da to probate").

- kada je riječ o trećem i četvrtom dijelu priloga, predstavljen je klub Omnia u Budvi na način da se preporučuje subjekat i gledaocu se obraća kao potencijalnom potrošaču/gostu („svake večeri 'Omnia' ki-da... najdominantniji klub u Budvi... dovode balkanske zvezde... večeras MC Stojan u 'Omniji', sutra Aco Pejović, prekosutra Aleksandra Prijović, petnaestog Milica Pavlović i petak Saša Matić... biće ova nedelja ozbiljno dobra u 'Omniji', ali, zato mora da se i rezerviše, jer je potražnja za 'Omniom' nenormalna: 068 040 333. Svake večeri, do jutra se lomi, kida, gori. Dakle, sve to je za 'Omniju' apsolutno, večeras, kao što kažem, MC Stojan...Sutra Aco Pejović, prekosutra Aleksandra Prijović, u četvrtak Milica Pavlović, svaka čast, to će biti nastup par ekselans, petak Saša Matić... 'Omnia' ozbiljno kida ove godine tako da, ako se dvoumite šta da radite večeras... Dakle, 'Omnia' do kasnih jutarnjih sati i partijanje ozbiljno, na ozbiljnom nivou, sa ozbiljnim zvezdama i mislim da tu nema diskusije šta da se radi večeras: 068 040 333, telefon za rezervacije za 'Omniju'.")

Naime, kada je u pitanju navedeni dio priloga jasno je da su u pitanju promotivne poruke, budući da se u njemu navode gostovanja u klubu kao i broj telefona preko kojeg se može izvršiti rezervacija u istom.

11. U izjašnjenju emiter navodi da je „načinio prekršaj i to voditeljskom greškom“, što ga ne oslobađaja odgovornosti, jer se u ovom slučaju nedvosmisleno radilo o oglašavanju proizvoda „Wellness Limunana“ i kluba „Omnia“ iz Budve.
12. U toku emitovanog programskog sadržaja voditelj je preuzeo ulogu prezentera proizvoda „Wellness Limunana“ i kluba „Omnia“, a sve to bez ikakve oznake da se radilo o radio oglašavanju (*radiopromociji*). Na ovaj način emiter nije radio oglašavanje učinio lako prepoznatljivim i odvojenim od ostalih programskih sadržaja, čime je prekršio član 89 stav 1 Zakona i član 37 stav 1 Pravilnika.

Saglasno navedenom, može se zaključiti da je emiter emitovanjem predmetnog sadržaja prekršio standarde o komercijalnim AVM komunikacijama u dijelu zabrane emitovanja neoznačene radiopromocije, odnosno propuštanja obaveze da radio oglašavanje učini lako prepoznatljivim i odvojenim od ostalih programskih sadržaja. Na taj način on je emitovao prikrivene komercijalne AV komunikacije.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 8.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-R-K-27 od 21.07.2011. godine emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da je objavljivanjem programskog sadržaja prekršio član 85 stav 1 i član 89 stav 1 Zakona, kao i član 13 stav 1 i član 37 stav 1 Pravilnika.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima, donio odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru radijskog programa „TDI Radio“ sa standardima definisanim u Zakonu, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.

Privrednom društvu „TDI Radio“ d.o.o. iz Podgorice je naloženo i da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima izrečenu mjeru upozorenja objavi u svom radijskom programu „TDI Radio“.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- „TDI Radio“ d.o.o.
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva

